Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 58 a ja 58 b §:n muuttamisesta HE 118/2021 vp

Talousvaliokunnan kuulemistilaisuus 7.9.2021

Eveliina Reponen, yhteiskuntasuhteiden vastaava
Palvelualojen ammattiliitto PAM
+358438267960, eveliina.reponen@pam.fi

- **Työntekijöiden turvallisuus luovuttaessa etäisyyksistä**
- **Alueellinen yhdenvertaisuus**
- **Palvelualan työntekijöiden tilanne**
- **Palvelualojen tukeminen palauduttaessa normaaliin**

Työntekijöiden turvallisuus luovuttaessa etäisyyksistä

- Kahden metrin etäisyyden vaatiminen on aiheuttanut ongelmia työturvallisuuden näkökulmasta etäisyyden valvonnan sekä kuormittaessa alan työntekijöitä lisäämällä heidän työtaakkaansa, että valvonnan aiheuttaessa ajoittain haastavia tilanteita työpaikalla.
- Tämän palvelualan työntekijöihin kohdistuvan lisäkuormituksen vuoksi PAM pitää hyvänä, että rajoituksia purettaessa lähdetään ensimmäisten joukossa liikkeelle lähikontaktin määrittelyn muuttamisesta vaikkakin koko pykälän kumoaminen olisi johdonmukaisempaa suhteutettuna eilen julkaistuun hybridistrategiaan.

Alueellinen yhdenvertaisuus

- Ehdotuksen sääntökohtaisissa perusteluissa todetaan, että *”lähikontaktin määritelmän poistamisen myötä aluehallintoviraston tai kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavan toimielimen tulisi päätöksessään selostaa, mitä lähikontaktilla tarkoitetaan kussakin tilanteessa.”*
- On ensisijaisen tärkeää, että alueelliset linjaukset ovat alueellisesti yhdenmukaisia ja oikein mitoitettuja samankaltaisissa tilanteissa. Yritykset työntekijöineen eivät saa ajautua eriarvoiseen asemaan tai epäselvään tilanteeseen rajoitusten noudattamisesta alueellisesta sijainnastaan johtuen.

Palvelualan työntekijöiden tilanne

- Esityksessä on kuitenkin jäänyt arvioimatta tehtyjen rajoitusten vaikutus myös muihin kuin tapahtuma- ja kulttuurialan yrityksiin.
- Esimerkiksi tuhannet ravintola- ja suurtaloustyöntekijät olivat lomautettuna yhä kesällä 2021, vaikka alan arvioitiin kärsivän jo työvoimapulasta. Ravintola-alan lomautusten taustalla vaikuttavat mm. toimialan työntekijöiden ja työpaikkojen alueellinen kohtaanto, tarjottujen työpaikkojen laatu sekä henkilöstö-ravintoloiden vaikeana jatkuva tilanne.

Lomautukset

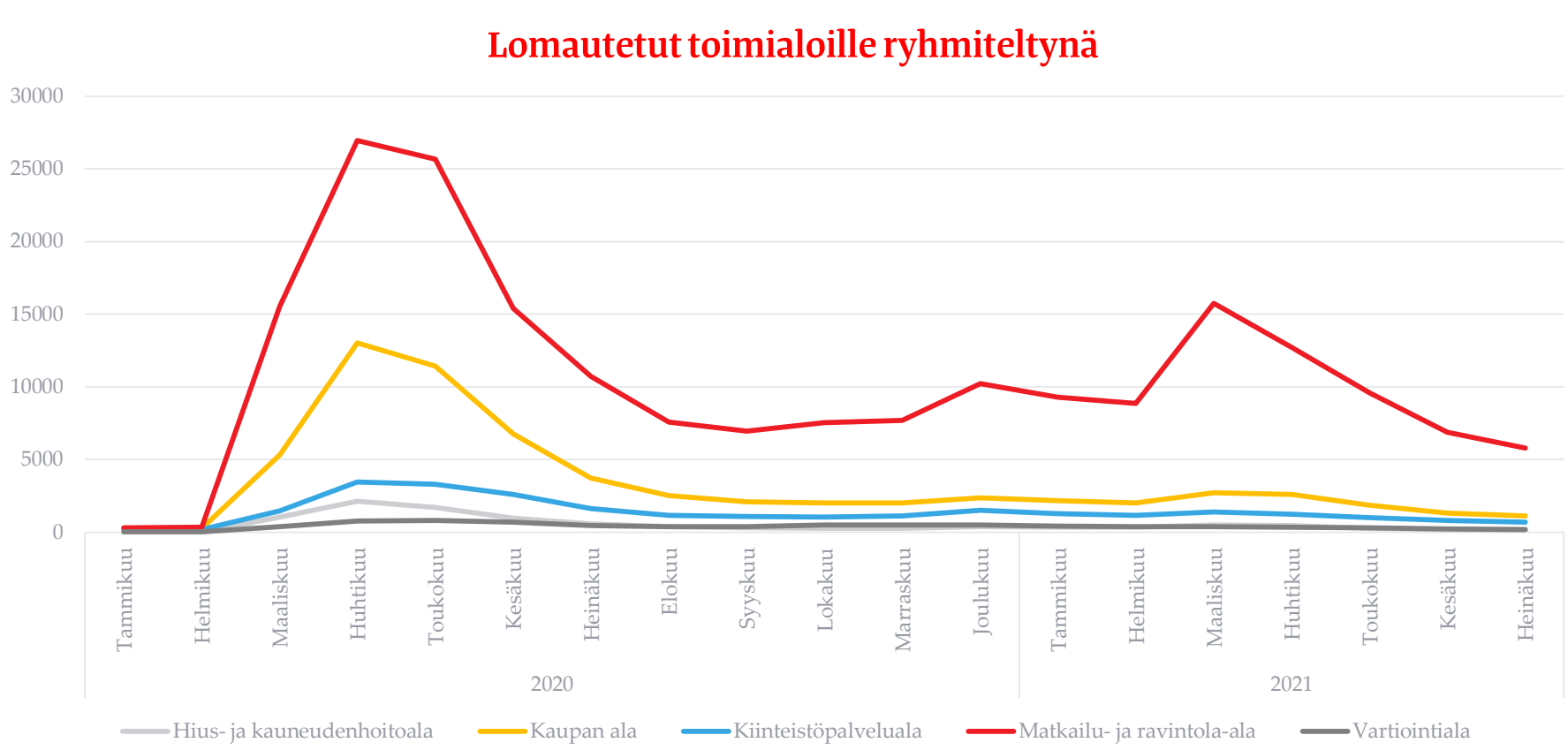

Lomautettujen määrä kääntyi kesäkuussa 2020 huomattavaan laskuun, kun suuri osa matkailu- ja ravintola-alan sekä kaupan alan lomautetuista pääsi palaamaan töihin.

Matkailu- ja ravintola-alalla nähtiin uusi lomautuspiikki keväällä 2021, kun rajoituksia kiristettiin uudelleen. Lomautettujen määrä on kaikilla tarkastelluilla toimialoilla yhä koronaepidemian alkua korkeammalla tasolla.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Lomautukset

Eniten lomautetut PAMin edustamat ammattiryhmät

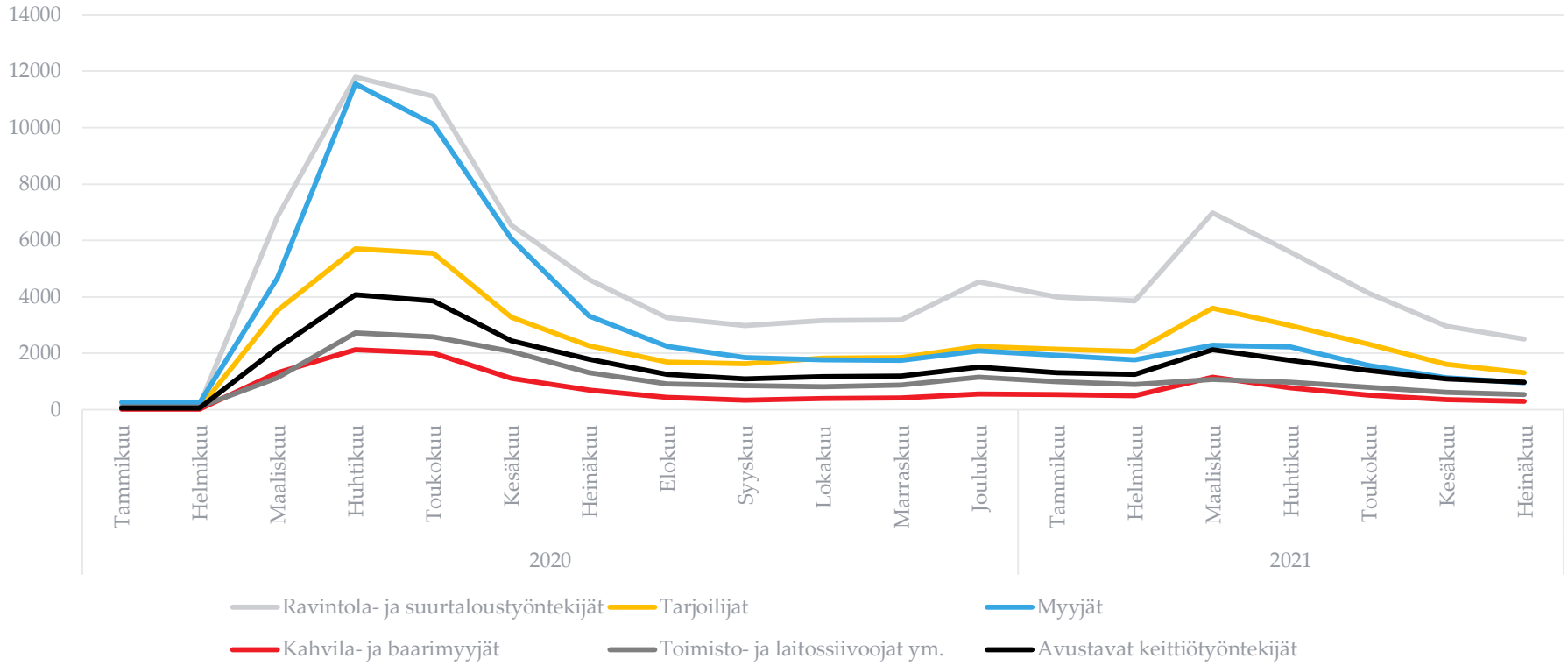

Tuhannet ravintola- ja suurtaloustyöntekijät olivat lomautettuna yhä kesällä 2021, vaikka alan arvioitiin kärsivän jo työvoimapulasta.

Taustalla vaikuttaa mm. toimialan työntekijöiden ja työpaikkojen alueellinen kohtaanto, tarjottujen työpaikkojen laatu sekä henkilöstö-ravintoloiden vaikeana jatkuva tilanne.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Palvelualojen liikevaihto

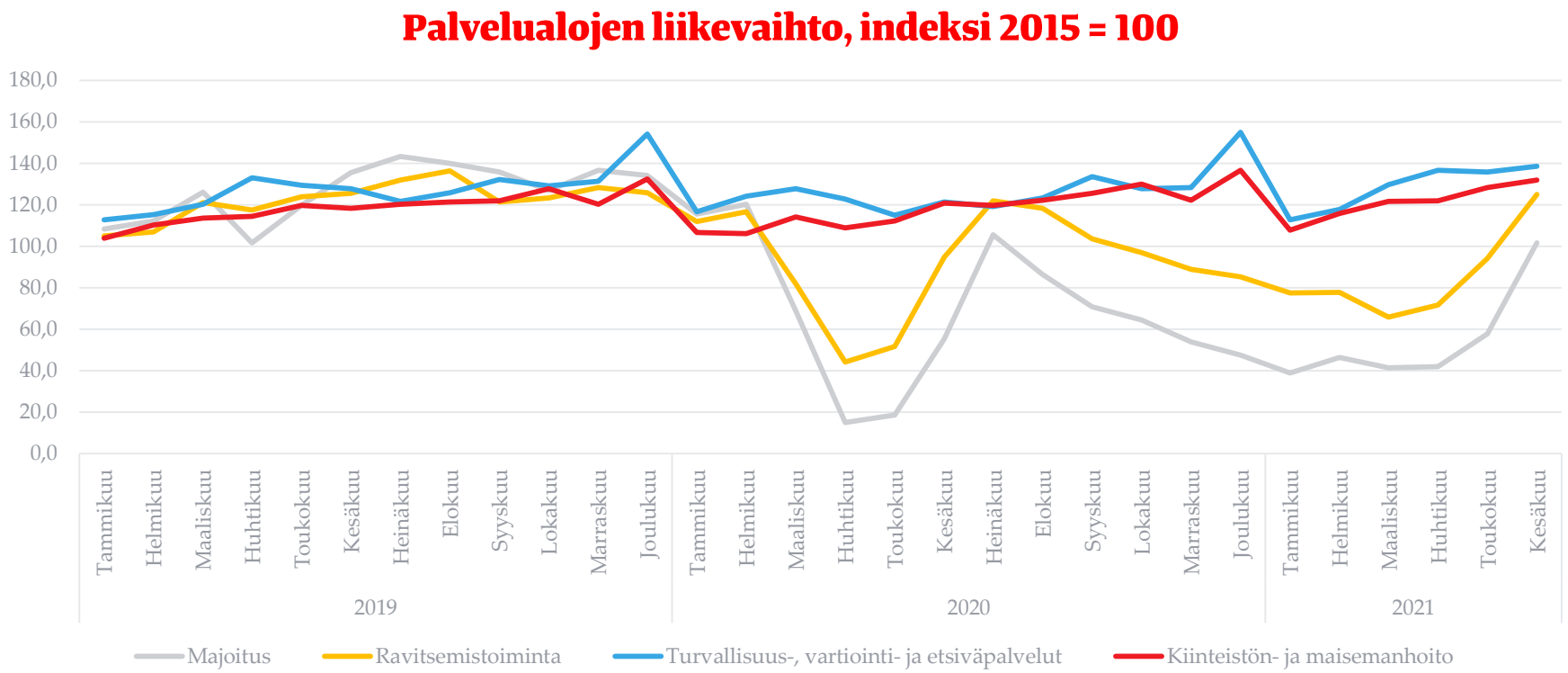

Merkittävin liikevaihdon lasku palvelualoilla koronaepidemian aikana on nähty odotetusti majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Niiden myyntiä ovat heikentäneet erityisesti keväällä 2020 ja 2021 asetetut voimakkaat rajoitukset sekä ulkomaisten matkailijoiden puute.

Kesän 2021 tilanne oli jo parempi erityisesti ravitsemistoiminnan osalta, mutta deltavariantin aiheuttama uusi epidemia-aalto on loppukesästä aiheuttanut toimialalle jälleen epävarmuutta.

Lähde: Tilastokeskus

Ansiopäivärahan saajat

Ansiopäivärahan saajat keskimäärin kuukaudessa v. 2001-2021

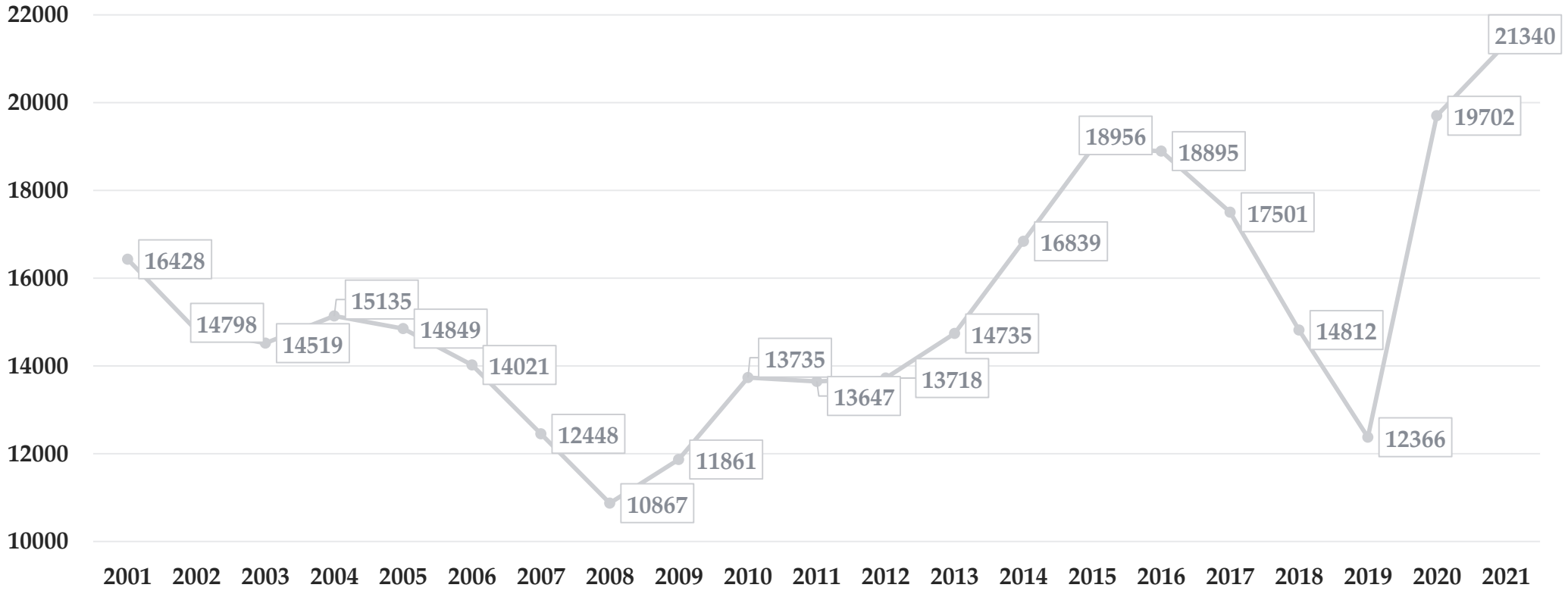

2021: Tilanne heinäkuussa

Työttömyys-kassa

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen työntekijöiden toimeentulo

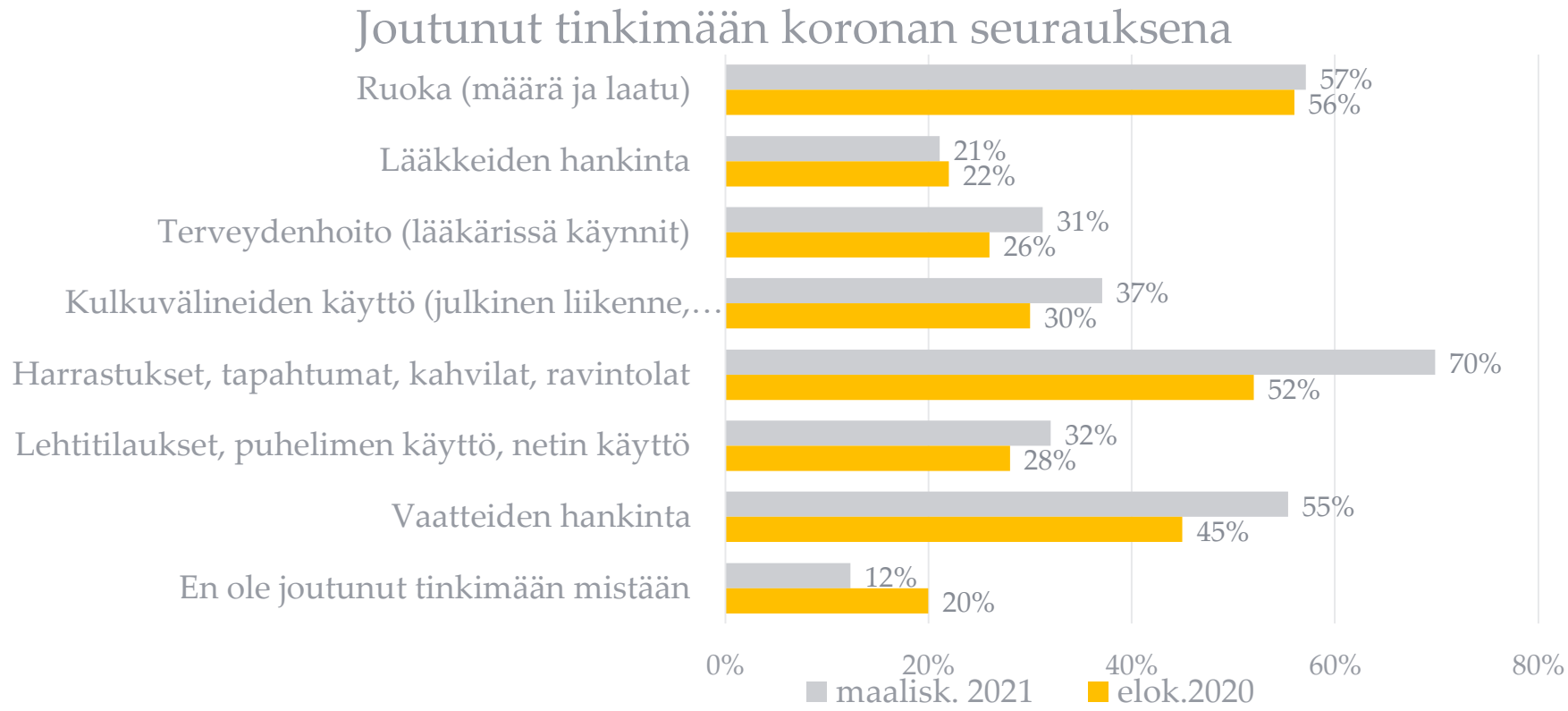

Yli puolet vastanneista kertoi, että koronakriisin seurauksena he olivat joutuneet tinkimään ruoan määrästä tai laadusta.

Kriisin edetessä väheni niiden osuus, jotka eivät olleet joutuneet tinkimään mistään.

Lähde: PAMin kyselyt elokuussa 2020 (N = 735) ja maaliskuussa 2021 (N = 3112)

Palvelualojen tukeminen palauduttaessa normaaliin

- PAM haluaa tuoda esille osana pandemian vaikutuksia, että pandemian jälkeen palvelualat tulevat tarvitsemaan tukea. PAMin näkökulmasta on tärkeintä, että osana koronakriisin ulospääsykeinoja pohditaan, kuinka kriisistä kärsineet työntekijät pääsevät takaisin työelämään ja pärjäävät arjessaan myös taloudellisesti kriisin jälkeen. Palvelualat eivät voi toimia ilman osaavia työntekijöitä.

Palvelualojen ammattiliitto

Servicefacket